

T.C.
AKSARAY VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Aksaray Rehberlik ve Araştırma Merkezi

**AKSARAY İLİ ORTAOKUL VE LİSE KADEMELERİNDEKİ ÖĞRENCİLERİN
ŞİDDET ALGILARININ İNCELENMESİ**

Aksaray Rehberlik ve Araştırma Merkezi
Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Bölümü

Aralık, 2023

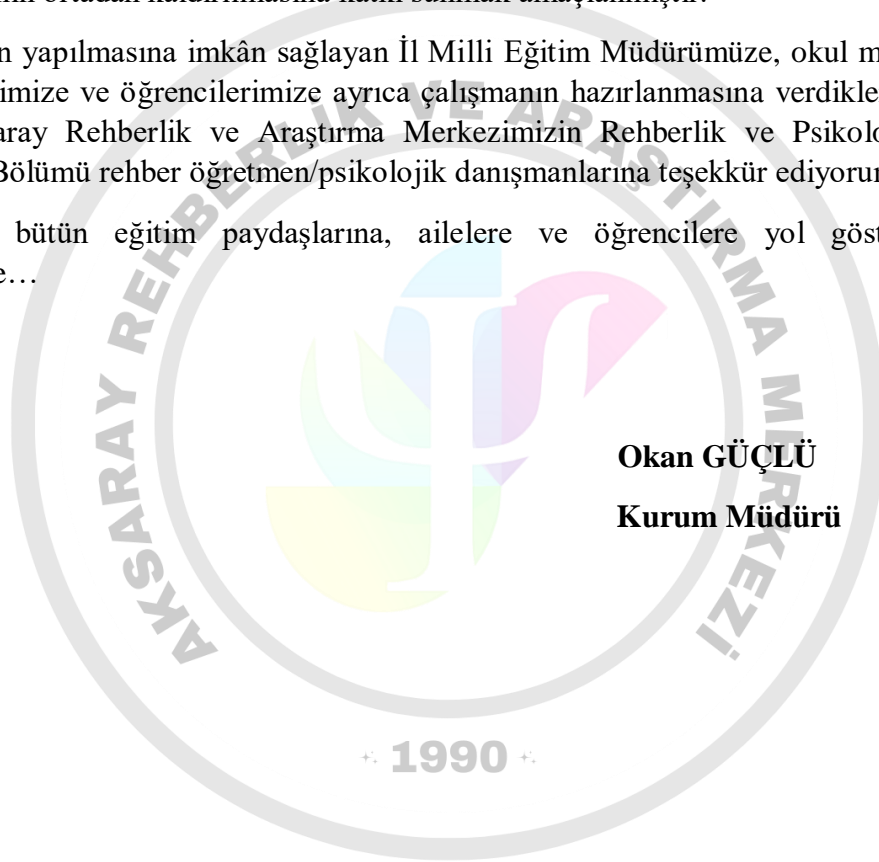
ÖNSÖZ

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Aksaray İli Eylem Planı (2022-2025) kapsamında ‘Öğrencilerin Şiddet Algısı’ konusunda araştırma yapılması planlanmıştır. Bu doğrultuda; ilimiz düzeyinde öğrencilerimizin şiddet ile ilgili farkındalık düzeylerini belirlemek amacıyla “Aksaray İli Ortaokul ve Lise Kademelerindeki Öğrencilerin Şiddet Algılarının İncelenmesi” başlıklı çalışmamızı Aksaray Rehberlik ve Araştırma Merkezi olarak gerçekleştirdik.

Bu çalışmamız ile öğrencilerimizin şiddet kavramına ilişkin algılarının belirlenerek, gerekli önlemlerin alınabilmesine bu doğrultuda çalışmaların yürütülmesine ve sonuçta şiddet davranışlarının ortadan kaldırılmasına katkı sunmak amaçlanmıştır.

Araştırmanın yapılmasına imkân sağlayan İl Milli Eğitim Müdürümüze, okul müdürlerimize, öğretmenlerimize ve öğrencilerimize ayrıca çalışmanın hazırlanmasına verdikleri katkılardan dolayı Aksaray Rehberlik ve Araştırma Merkezimizin Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Bölümü rehber öğretmen/psikolojik danışmanlarına teşekkür ediyorum.

Çalışmanın bütün eğitim paydaşlarına, ailelere ve öğrencilere yol gösterici olması temennisiyle...

Okan GÜÇLÜ
Kurum Müdürü

AKSARAY İLİ ORTAOKUL VE LİSE KADEMELERİNDEKİ ÖĞRENCİLERİN ŞİDDET ALGILARININ İNCELENMESİ

Aksaray Rehberlik ve Araştırma Merkezi
Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Bölümü

ÖZET

Bu araştırmada, ortaokul ve lise kademelerinde öğrenim gören öğrencilerinin şiddet ile ilgili farkındalık düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini Aksaray ilinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı merkez ve ilçelerdeki okulların ortaokul ve lise kademelerinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma evreninin tamamına ulaşmak mümkün olduğu için örneklem belirlenmemiştir.

Veri toplama aracı olarak, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün internet adresinde, “Formlar ve Ölçme Araçları” sekmesinde yer alan “Şiddet Algısı Anketi” kullanılmıştır.

Verilerin analizinde Excel programı kullanılarak; frekans, yüzde ve ortalama ile istatistiksel işlemler yapılmıştır. İlçelerde, il merkezine göre daha az öğrenci olmasının ve bazı ilçelerdeki öğrenci sayısının kademelere göre çok düşük kalmasının anlamlı değerlerin oluşmasına engel olacağı düşünülerek verilerin geçerlik ve güvenilirliğinin bozulmaması amacıyla ilçeler özelinde analiz yapılmamıştır. Bu nedenle verilerin analizi, anketi yanıtlayan toplam öğrenci sayısından hareketle yapılmıştır.

Araştırma sonucunda, lise öğrencilerinin şiddeti algılama farkındalık düzeylerinin ortaokul öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Okul çevresi boyutu, anketin dört boyutu içerisinde şiddeti algılama farkındalık düzeyi en yüksek boyut olarak ilk sırada yer almaktadır. Elektronik ortam boyutu şiddeti algılama farkındalık düzeyi yüksekliği yönüyle ikinci sırada yer alırken, üçüncü sırada, okul ortamı boyutu yer almaktadır. Ev ortamı boyutu ise, anketin dört boyutu içerisinde şiddeti algılama farkındalık düzeyi en düşük boyut olarak son sırada yer almaktadır.

Evde çocuğun dövülmesi, okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi, okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi, okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi, okulda, öğretmenin bir çocuğu dövmesi, okul çevresinde bir çocuğun tehdit edilmesi, okul çevresinde bir çocuğun itilip çekiştirilmesi, okul çevresinde bir çocuğa vurulması, okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi, bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi, evde çocuğa bir şeyler fırlatılması maddelerinin şiddet olarak algılanma düzeyleri görece yüksek bulunmuştur. Buna karşın; evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi, evde, çocuğun sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi, evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması, okulda, bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması, diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması, okulda öğretmenin bir çocuğa isim takması, servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması maddelerinin şiddet olarak algılanma düzeyleri görece düşük bulunmuştur.

Şiddetin fiziksel boyutunun şiddet olarak algılanma düzeyinin yüksek olmasına karşın sözel boyutunun şiddet olarak algılanma düzeyinin düşük olduğu görülmektedir.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	I
ÖZET.....	II
İÇİNDEKİLER	III

BÖLÜM-I

1.GİRİŞ.....	1
1.1.PROBLEM DURUMU	2
1.1.1.ARAŞTIRMANIN AMACI.....	2
1.1.2.PROBLEM CÜMLEŞİ.....	2
1.1.3.ALT PROBLEMLER.....	2
1.1.4.VARSAYIMLAR.....	3
1.1.5.SINIRLILIKLAR.....	3

BÖLÜM-II

2.KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	4
2.1.ŞİDDET NEDİR?.....	4
2.2.ŞİDDET TÜRLERİ.....	5
2.2.1.FİZİKSEL ŞİDDET.....	5
2.2.2.SÖZLÜ-DUYGUSAL PSİKOLOJİK ŞİDDET.....	5
2.2.3.EKONOMİK ŞİDDET.....	5
2.2.4.CİNSEL ŞİDDET.....	5
2.3.ŞİDDETİN ORTAYA ÇIKMASINA NEDEN OLAN FAKTÖRLER.....	5

BÖLÜM-III

3.YÖNTEM.....	7
3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	7
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	7
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	7
3.4. VERİLERİN ANALİZİ.....	8

BÖLÜM-IV

4. BULGULAR VE YORUM.....	9
4.1.KATILIMCILARIN ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN BULGULAR.....	9
4.2. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	10
4.3. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	11
4.4. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	12
4.5. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	12
4.6. BEŞİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	13
4.7. ŞİDDET ALGISI ANKETİ AÇISINDAN İSTATİSTİKSEL ANALİZLER.....	14

BÖLÜM-V

5.SONUÇ VE ÖNERİLER.....	54
5.1. SONUÇLAR.....	54
5.2. ÖNERİLER.....	56
KAYNAKÇA.....	58
EKLER.....	59

BÖLÜM-1

1.GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) şiddeti; bir kişinin sahip olduğu herhangi bir gücü veya kudreti, doğrudan fiilî olarak veya dolaylı yollardan tehditle birlikte kendisine, başka bir kişiye, bir grup veya topluluğa karşı psikolojik zarar, yaralanma, ölüm, gelişme geriliği veya yoksunluğa sebebiyet verecek ya da sebebiyet verme ihtimalinin yüksek olacağı zararlı bir şekilde kullanması olarak tanımlamaktadır (Krug ve ark, 2002, Akt; Bulut ve Gürkan 2022, sf. 78). Yine Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunda da Şiddet: Kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranış olarak ifade edilmektedir.

Şiddet kavramı araştırılırken, nelerin şiddet olarak algılanacağı önemlidir. Çünkü aynı tutum ve davranışlar, kişilik tiplerine göre farklı algılanmakta, bazı kişilik tipleri aynı tutum ve davranışı şiddet olarak algılamakta, bazıları aynı tutumu şiddet olarak görmemekte, olağan bir durum olarak değerlendirebilmektedir (Kubar ve Kural, 2019). Şiddet eğer şiddete maruz kalanlar tarafından meşru görülüyorsa şiddet olmaktan çıkarak, bir alışkanlığa dönüşmektedir. Bundan daha önemlisi şiddet genellikle bir yaşam biçimi olarak benimseniyorsa sorun olarak görülmemektedir (MEB, 2008, s.1). Nitekim evde anne ve baba tarafından, kurumlarda da yetkililer tarafından şiddet uygulandığında, şiddetin çocuklar tarafından da doğru/haklı bulunduğu yönündeki araştırma sonuçları ise çocukların kendilerine yönelen bu şiddeti normalleştirme eğiliminde olduğunu göstermektedir (UNICEF, 2012, akt; MEB, 2015 s.9).

Şiddetin ortaya çıkmasında hem doğrudan hem dolaylı olarak pek çok faktör rol oynamaktadır. Bireyin kişiliğinin oluşmaya başladığı erken çocukluk döneminde anne baba tutumları, temel dinamikleri belirleyici niteliktedir. Aile tutumlarının yanı sıra, medyada gösterilen şiddet içerikli programlar, sosyo-ekonomik çevre, kültürel yapı, toplumsal ve küresel krizler, akran grupları gibi birçok faktörün şiddete zemin hazırladığı söylenebilir (Gönül, 2023, s.1). Buradan hareketle öğrencilerin yaşam alanında ve etkileşim içinde olduğu; ev ortamında, okul ortamında, okul çevresinde ve elektronik ortamlarda şiddete karşı kendini koruyabilmeleri için şiddetle ilgili farkındalık düzeylerinin yüksek olması önemlidir. Bu bağlamda öğrencilerin şiddet konusunda farkındalık kazanmaları; şiddete maruz kaldıklarında bunun farkında olmalarını, şiddet olarak algıladıkları davranışları sergilemekten kaçınacaklarını düşündürmektir. Bu bağlamda öğrencilerin şiddet ile ilgili farkındalık düzeylerinin incelenmesinin yapılacak çalışmalar için yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

1.1.PROBLEM DURUMU

Öğrencilerin anketin alt boyutları ilgili olarak işaretledikleri seçenekler dikkate alındığında “Kararsızım” ve “Şiddet değildir” seçeneklerini işaretleyen öğrencilerin geçmişte şiddete maruz kalmış olma ihtimalleri veya gelecekte şiddete maruz kalmaları durumunda bunun farkında olamama riski taşıyacakları düşünülmelidir. Ayrıca bu öğrencilerin şiddet olarak algılamadıkları şiddet türlerini gelecekte uygulayabilecekleri de göz önünde bulundurulmalıdır (<https://orgm.meb.gov.tr/>). Buradan hareketle de şiddet algısı farkındalık düzeyleri yüksek olan öğrencilerin ise şiddete maruz kalmış olma ihtimallerinin düşük olduğunu veya gelecekte şiddete maruz kalmaları durumunda bunun farkında olmalarını sağlayacağını ayrıca bu öğrencilerin şiddet olarak algıladıkları şiddet türlerini gelecekte uygulamayacaklarını değerlendirebiliriz.

Bu araştırmada öğrencilerin şiddet algısı konusundaki farkındalık düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

1.1.1. Araştırmanın Amacı

Ortaokul ve lise kademelerinde öğrenim gören öğrencilerin evde, okulda, okul çevresinde ve internet ortamında maruz kaldıkları ya da kalabilecekleri davranışlardan hangilerini şiddet olarak algıladıklarını ve hangilerini şiddet olarak algılamadıklarını belirleyerek, şiddet algıları ile ilgili farkındalık düzeylerini incelemek amaçlanmıştır.

1.1.2. Problem Cümlesi

Öğrenciler maruz kaldıkları ya da kalabilecekleri davranışlardan hangilerini şiddet olarak algılamaktadırlar ve şiddet davranışları ile ilgili farkındalık düzeyleri nedir? Bu problem doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

1.1.3. Alt Problemler

Öğrencilerin şiddet davranışları ile ilgili farkındalık düzeyleri nedir?

Öğrenciler, evde maruz kalınabilecek davranışlardan hangilerini şiddet olarak algılamaktadırlar? Ev ortamı boyutunda şiddet ile ilgili farkındalık düzeyleri nedir?

Öğrenciler, okulda maruz kalınabilecek davranışlardan hangilerini şiddet olarak algılamaktadırlar? Okul ortamı boyutunda şiddet ile ilgili farkındalık düzeyleri nedir?

Öğrenciler, okul çevresinde maruz kalınabilecek davranışlardan hangilerini şiddet olarak algılamaktadırlar? Okul çevresi boyutunda şiddet ile ilgili farkındalık düzeyleri nedir?

Öğrenciler, internet ortamında maruz kalınabilecek davranışlardan hangilerini şiddet olarak algılamaktadırlar? İnternet ortamı boyutunda şiddet ile ilgili farkındalık düzeyleri nedir?

1.1.4. Varsayımlar

- 1- Araştırmaya katılan öğrenciler veri toplama aracı olarak kullanılan Şiddet Algısı Anketi'ni içtenlikle doldurmuşlardır.
- 2- Verilen cevapların mevcut durumu yansıttığı varsayılmaktadır.

1.1.5. Sınırlılıklar

- 1- Bu araştırma Aksaray ilindeki ortaokul ve lise kademelerinde öğrenim gören öğrencilerle sınırlıdır.
- 2- Araştırma 2022-2023 Eğitim Öğretim yılında öğrenim gören ortaokul ve lise öğrencilerinden gönüllü olarak ankete cevap verenlerden toplanan verilerle sınırlıdır.
- 3- Araştırma veri toplama aracından elde edilen veriler ile sınırlıdır.

BÖLÜM-II

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1.ŞİDDET NEDİR?

Şiddet, bireyin fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik yönden zarar görmesiyle ya da acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranıştır. Şiddet, özel veya kamusal alanda (evde, aile bireyleri arasında, sokakta, iş yerinde) meydana gelebilir (adalet.gov.tr). Dünya sağlık örgütü ise şiddeti; “bireyin kendisine, başkasına, belirli bir topluluk veya gruba yönelik yaralama, ölüm, fiziksel zarar, bazı gelişim bozuklukları veya yoksunluk ile sonuçlanabilen, tehdit ya da fiziksel zor kullanma” (Krug ve ark. 2002:5 akt; MEB, 2008 s.1) olarak tanımlamaktadır. Kısaca Şiddet, sertlik, sert ve katı davranış, kaba kuvvet kullanma biçiminde tanımlanabilmektedir. Şiddet olayları ise; insanları sindirmek, korkutmak için uygulanan her tür tutum ve davranışlardır (MEB, 2008. s.1). Kadına yönelik şiddet ise; kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen, cinsiyete dayalı bir ayrımcılıkla kadının insan hakları ihlaline yol açan her türlü tutum ve davranıştır (adalet.gov.tr).

Dar anlamda şiddet, fiziksel şiddeti tanımlar. Fiziksel şiddet ise insanların bedensel bütünlüğüne karşı dışarıdan yöneltilen, sert ve acı verici bir eylemdir. Geniş anlamda şiddet ise insan üzerindeki fiziksel ve ruhsal etkileri açıkça ölçülemeyen, dolaylı biçimde hissedilen psikolojik şiddet şeklinde olabilmektedir (MEB, 2008. s.1). Lise öğrencilerinin şiddet algısı üzerine yapılan çalışmada, araştırmaya katılan öğrencilerin çoğu, yaşamlarında şiddetin var olduğunu ve bunu sıklıkla arkadaş, okul çevresi ve medya ortamında yaşadıklarını belirtirken, sert davranmayı, kaba söz ve davranışlara muhatap olmayı şiddet olarak algılamakta, ağız dalaşı, lâf atma, alay etme, gibi davranışları ise şiddet olarak algılamamakta fakat en çok bu tür sözel şiddete maruz kalmaktadırlar. Bu sonuç şiddetin; daha çok “dayak ve kavga” şeklindeki fiziksel boyutunun algılandığını, sözel boyutunun şiddet olarak algılanmadığı göstermektedir (Kubar ve Kırıl, 2019, s.372).

Şiddet olgusu, bir algı sorunu da olması nedeniyle, farklı biçimlerde ele alınabilmektedir. Öyle ki bireyin psikolojik sağlık durumunu olumsuz yönde etkileyen, onu üzen, bireyin kendisini baskı ve tehdit altında hissetmesine neden olan her tür tutum ve davranış psikolojik anlamda şiddet olarak algılanmaktadır. Bireyin ahlaki değerlerine karşı yöneltilmiş ve kişinin ahlaki yaşam tarzını tehdit eden her tür tutum ve davranış ise ahlaki şiddet olarak değerlendirilmektedir. Bireyin haklarına ulaşmasını yasa yoluyla engellemek veya yasayı evrensel hukuk kurallarına aykırı olarak bireyin aleyhine yorumlamak ise yasal şiddettir. Ekonomik faaliyetlerin yasa yoluyla engellenmesi ve kişinin başkalarına sağlanan ekonomik destekten mahrum bırakılması ise ekonomik şiddet olarak kabul edilmektedir (MEB, 2008. s.1). Şiddet eylemlerinin içerik noktasına geldiği zaman, şiddet temel olarak dört grupta değerlendirilmektedir. Bunlar fiziksel, cinsel, psikolojik ve yoksun bırakma/ihtimal (ekonomik) şeklindeki alt şiddet içerikleri olarak ifade edilebilmektedir (Krug ve ark. 2002, akt Bulut ve Gürkan 2022).

2.2.ŞİDDET TÜRLERİ

Literatüre baktığımızda şiddet türleriyle ilgili çok sayıda tanımlamanın yapıldığını görebiliyoruz. Özet olarak adalet.gov.tr internet adresinde yer verildiği gibi açıklayacak olursak;

2.2.1 Fiziksel Şiddet: Tokat atmak, iteklemek, tekmelemek, bir şey fırlatmak, yumrukla veya bir nesneyle vurmak, silah veya bunun gibi bir nesneyle zarar vermek ya da tehdit etmek, sağlık hizmetlerinden yararlanmasına engel olmak gibi kişinin bedenine zarar verecek her türlü davranıştır.

2.2.2 Sözlü-Duygusal-Psikolojik Şiddet: Hakaret etmek, aşağılayıcı söz söylemek, küçük düşürmek, aşırı kıskançlık yapmak, tehdit etmek, kişiye kendisini yetersiz hissettirecek söz veya davranışta bulunmak, küfretmek, kişinin kendisini ifade etmesine engel olmak, kişinin hareket özgürlüğünü kısıtlamak, kişinin aile üyeleri ve arkadaşlarıyla görüşmesini engellemek, kişinin istediği gibi giyinme özgürlüğüne engel olmak gibi fiziksel bir baskı olmaksızın uygulanan ve ruh sağlığını etkileyen her türlü söz ve davranıştır.

2.2.3. Ekonomik Şiddet: Çalışmaya veya çalışmamaya zorlamak, kişinin gelirini kontrol altına almak, kişinin parasına veya banka kartlarına el koymak, kişiyi borçlanmaya zorlamak, kişiye hiç para vermemek veya çok az miktarda para vermek, kişinin çalışmasını zorlaştıracak hareketlerde bulunmak, kişiyle ailenin gelir ve giderleri hakkındaki bilgileri paylaşmamak gibi ekonomik baskı içeren her türlü tutum ve davranıştır.

2.2.4. Cinsel Şiddet: Kadını istemediği yerde, şekilde veya zamanda cinsel ilişkiye zorlamak, kişiye cinsel içerikli sözler söylemek veya kişiyi cinsel içerikli sözler söylemeye zorlamak, kadını çocuk doğurmaya veya doğurmamaya zorlamak, fuhuşa zorlamak, cinsel organlara zarar vermek, kişiyi cinsel yönden aşağılamak gibi davranışlarla kişinin cinselliğini kontrol altında tutup baskı uygulayan her türlü davranıştır (adalet.gov.tr).

* 1990 *

2.3. ŞİDDETİN ORTAYA ÇIKMASINA NEDEN OLAN FAKTÖRLER

Şiddetin ortaya çıkmasında hem doğrudan hem dolaylı olarak pek çok faktör rol oynamaktadır. Bireyin kişiliğinin oluşmaya başladığı erken çocukluk döneminde anne baba tutumları, temel dinamikleri belirleyici niteliktedir. Aile yapısının yanı sıra medyada gösterilen şiddet içerikli programlar, sosyo-ekonomik çevre, kültürel yapı, toplumsal ve küresel krizler, akran grupları gibi birçok faktörün şiddete zemin hazırladığı söylenebilir (Gönül, 2023, s.1).

Buka ve Earls'e göre (1993, 46-60) şiddet olgusunu ortaya çıkaran, şiddet davranışlarına kaynak olan genel ve alt faktörler bulunmaktadır. Genel faktörlerden biri bireysel faktörler olarak ifade edilmekte; anti-sosyal davranışın varlığı, düşük zekâya sahip olma, dikkat bozukluğu, öğrenme güçlüğü, motor-beceri gelişiminin yetersiz olması, doğum öncesi ve

sonrası komplikasyonlar, küçük düzeyde bazı anormallikler alt faktörler olarak açıklanmaktadır (Kubar ve Kıral, s.355).

Aileye İlişkin Faktörler; ebeveyn denetimin yetersizliği, çocukların sosyalleşmelerinde ebeveyn katılımının yetersizliği, ebeveyn disiplinin yetersizliği, aile bireyleri arasında kriminal davranışın varlığı, ebeveynlerin çocuklarına kötü muamelede bulunmaları, eşler arasındaki evlilik ilişkilerinin zayıflığı, ebeveynlerin boşanmaları ve ayrılmaları yer almaktadır.

Toplumsal faktörler okullarda yaşanan şiddeti de açıklayan bir özellik göstermekte ve silahların varlığı veya silahlara kolay bir biçimde sahip olabilme, uyuşturucu elde etme ve kullanma, şiddetin yaygınlığı, suçlu arkadaş grubunun varlığı, kitle iletişim araçlarının etkisi, yüksek düzeydeki geçici nüfus ve ekonomik yoksunluk, şiddet davranışını sıradan ve normal olarak görülmesini sağlayan bir kültürel yapının varlığı olarak tanımlanmaktadır (Kubar ve Kıral, s.355-356).

Okula ilişkin faktörler ise; düşük düzeydeki akademik başarı, okula olan bağlılık düzeyinin düşüklüğü, okul koşulları ve iklimi ile çeteye katılma olarak belirtilmektedir (MEB, 2008, s.3).

İnsan davranışları yaşamı boyunca edindiği değerler sistemi ile yakından ilişkilidir. İnsanlar aile içi yaşamlarıyla, okul döneminde, iş hayatında, arkadaş çevresinde değerlerini kazanmakta ve bu değerlerle davranışlarını, tutumlarını belirlemektedirler. Evrensel ve toplumsal değerleri benimsemiş toplumlarda şiddet olaylarının düşük seviyede olacağı düşünülmektedir. Ancak bilişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler ve internetin her an ulaşılabilir olması şiddetin yaygınlaşmasında, artmasında ve değerlerin yok olmasında etkili araçlar olarak ilk sıralarda yer almaktadır (Kubar ve Kıral, s.356). Teknolojik şiddet; bilgi ve iletişim teknolojilerinin veya diğer dijital araçların kullanımıyla gerçekleştirilen, desteklenen, ağırlaştırılan veya güçlendirilen, fiziksel, cinsel, psikolojik, toplumsal, siyasi veya ekonomik zarar veya diğer hak ve özgürlüklerin ihlali ile sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel olan herhangi bir eylem olarak tanımlanmaktadır. (UN Women, 10-13 Ekim 2022, Akt; Baş ve Emre, 2023, s.63). Buradan hareketle teknolojik şiddetin önlenmesinde noktasında öğrencilerimizin bilinçli teknoloji kullanımı konusunda bilgilendirilerek, farkındalıklarının artırılması son derece önemlidir.

+. 1990 +.

BÖLÜM-III

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini tanımlanarak veri toplama araçları ile verilerin çözümlenmesi açıklanmıştır.

3.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Öğrencilerin evde, okulda, okul çevresinde ve internet ortamında maruz kalınabilecek davranışlardan hangilerini şiddet olarak algıladıklarını ve şiddet ile ilgili farkındalık düzeylerini incelemenin amaçlandığı araştırma nicel, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır.

Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2005, s.77).

Betimsel araştırmalar ise, verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlar (Büyüköztürk ve ark.2008, s.23).

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın çalışma evrenini Aksaray ilinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı il merkezi ve ilçelerdeki okulların ortaokul ve lise kademelerinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma evreninin tamamına ulaşmak mümkün olduğu için örneklem belirlenmemiştir.

Aksaray İl Milli Eğitim Müdürlüğü verilerine göre Aksaray ili merkez ve ilçelerindeki ortaokul ve lise kademelerinde öğrenim gören toplam öğrenci sayısı 47902'dir. Çalışma öğrencilere duyurulduktan sonra; 6228 öğrenci ankete cevap vermiş olup, anketin güvenilirliğini etkilediği düşülen 1326 anket cevabı değerlendirmeye dâhil edilmeyerek toplamda 4902 anket cevabı çalışma kapsamına alınmıştır. Bu verilerin de 3143'ü ortaokul kademesindeki, 1759'u da lise kademesindeki öğrencilere aittir.

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Veri toplama aracı olarak, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün internet adresinde (<https://orgm.meb.gov.tr/>). “Formlar ve Ölçme Araçları” sekmesinde yayımlanmakta olan “Şiddet Algısı Anketi” kullanılmıştır. Ayrıca okul/kademe ve ilçe verileri istenmiş olup veriler Google form aracılığıyla toplanmıştır.

3.4. VERİLERİN ANALİZİ

Verilerin analizinde Excel programı kullanılmış olup frekans, yüzde ve ortalama değerler ile istatistiksel işlemler yapılmıştır.

Verilerin analizinde ankette bulunan 40 maddeye verilen cevaplar analiz edilmiş ayrıca 4 boyuttaki sonuçlar ayrı ayrı analiz edilmiştir. İlçelerde il merkezine göre daha az öğrenci olması ve bazı ilçelerdeki öğrenci sayısının kademelere göre çok düşük kalmasının anlamlı değerlerin oluşmasına engel olacağı düşünülerek verilerin geçerlik ve güvenilirliğinin bozulmaması amacıyla ilçeler özelinde analiz yapılmamıştır. Bu nedenle verilerin analizi, anketi yanıtlayan toplam öğrenci sayısından hareketle yapılmıştır.

BÖLÜM-IV

4. BULGULAR VE YORUM

4.1.KATILIMCILARIN ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırma grubunun genel özellikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo.1 Katılımcıların Kademelere ve İlçelere Göre Dağılımları

Merkez	Ortaokul	2446	3941
	Lise	1495	
Ağaçören	Ortaokul	111	112
	Lise	1	
Eskil	Ortaokul	191	217
	Lise	26	
Gülağaç	Ortaokul	121	152
	Lise	31	
Güzelyurt	Ortaokul	98	122
	Lise	24	
Ortaköy	Ortaokul	139	267
	Lise	128	
Sarıyahşi	Ortaokul	0	27
	Lise	27	
Sultanhanı	Ortaokul	37	64
	Lise	27	
Toplam	Ortaokul	3143	4902
	Lise	1759	

Araştırmaya katılan toplamda 4902 öğrenci bulunurken ortaokul öğrenci sayısı 3143, lise öğrenci sayısı ise 1759 olmuştur. İl merkezinden toplam 3941 öğrenci katılırken ortaokul öğrenci sayısı 2446, lise öğrenci sayısı ise 1495 olarak görülmektedir. İlçelerde ise toplam 961 öğrenci araştırmaya katılırken, ortaokul öğrenci sayısı 697, lise öğrenci sayısı ise 264 olmuştur.

4.2.BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Öğrencilerin şiddet davranışları ile ilgili farkındalık düzeyleri nedir sorusuna cevap aramak amacıyla ankete katılan 3143 ortaokul ve 1759 lise öğrencisinin tercihlerine göre ortaya çıkan istatistiki veriler analiz edilmiştir.

Tablo.2 Şiddet Algısı Anketi Genel Toplam Yüzde Dağılımı

Şiddet Algısı Anketi Genel Toplam Yüzde Dağılımı			
	Şiddettir	Kararsızım	Şiddet Değildir
Ortaokul	76%	11%	13%
Lise	82%	11%	7%
Toplam	79%	11%	10%

Şiddet Algısı Anketi Genel: Anketin 4 boyutu da dikkate alınarak bütün maddelerin ortalamaları alındığında ortaokul öğrencilerinin %76'sının şiddet olarak algıladıklarını, %11'inin kararsız olduklarını, %13'ünün ise şiddet olarak algılamadıklarını görüyoruz. Lise öğrencilerinin %82'sinin şiddet olarak algıladıklarını, %11'inin kararsız olduklarını, %7'sinin ise şiddet olarak algılamadıklarını görüyoruz. Genel olarak lise öğrencilerinin ortaokul öğrencilerine göre şiddet farkındalık düzeylerinin daha yüksek olduğunu belirtebiliriz.

Ortaokul ve lise öğrencilerinin toplam verilerine baktığımızda öğrencilerin %79'unun şiddet olarak algıladıklarını, %11'inin kararsız olduklarını, %10'nun ise şiddet olarak algılamadıkları sonucuna ulaşıyoruz. %79 oranı düşük olmamakla birlikte geriye kalan %21'lik dilimdeki öğrencilerimizi açısından gerekli bilinci ve farkındalığı kazandırmaya yönelik çalışmaların okul ve öğrenci özelliğine göre yapılmasının faydalı olacağını belirtebiliriz. Ayrıca şiddet türleri, şiddete maruz kalındığında yardım alabileceği kişi ve kurumlar hakkında bilgi verici çalışmalar yapılması, şiddete karşı kendini koruma becerileri kazandırılması farkındalık düzeylerinin artmasına yardımcı olabilir.

4.3.İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Şiddet algısı anketi; ev, okul, okul çevresi ve elektronik ortam olmak üzere dört boyutta ele alınmıştır.

Tablo.3 Ev Ortamı Boyutu Toplam Yüzde Dağılımı

Ev Ortamı Boyutu Toplam Yüzde Dağılımı			
	Şiddetli	Kararsız	Şiddet Değildir
Ortaokul	67%	12%	21%
Lise	77%	13%	10%

Ev ortamı boyutu: Anketteki 1 ile 12. madde arasındaki sorular ev ortamı boyutuyla ilgilidir. Bu boyuttaki sorulara verilen cevapların ortalaması alındığında ortaokul öğrencilerinin %67'sinin şiddet olarak algıladıklarını, %12'sinin kararsız olduklarını, %21'inin ise şiddet olarak algılamadıklarını görüyoruz. Lise öğrencilerinin %77'sinin şiddet olarak algıladıklarını, %13'ünün kararsız olduklarını, %10'nun ise şiddet olarak algılamadıklarını görüyoruz. Lise öğrencilerinin ortaokul öğrencilerine göre şiddet olarak algılama oranlarının daha yüksek olduğunu belirtebiliriz.

Genel olarak öğrencilerin %72'sinin ev ortamı boyutundaki maddeleri şiddet olarak algılamaları, öğrencilerin şiddet algılarının (ev ortamı boyutu) istenilen düzeyde olmadığını göstermekle birlikte öğrencilerin %28'i açısından düşünüldüğünde farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmasının gerekliliğine işaret etmektedir. Ayrıca Şiddet Algısı Anketinin 4 alt boyutunun karşılaştırılmalı olarak analizi yapıldığında da ev ortamı boyutunun şiddet olarak algılanma yönüyle diğer boyutlardan daha düşük çıkması da bu boyutun daha dikkatli çalışılması gerektiği yönünde fikir vermektedir.

4.4.ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Tablo.4 Okul Ortamı Boyutu Toplam Yüzde Dağılımı

Okul Ortamı Boyutu Toplam Yüzde Dağılımı			
	Şiddetli	Kararsız	Şiddet Değildir
Ortaokul	76%	12%	12%
Lise	79%	13%	8%

Okul ortamı boyutu: Anketteki 13 ile 27. madde arasındaki sorular Okul ortamı boyutuyla ilgilidir. Bu boyuttaki sorulara verilen cevapların ortalaması alındığında ortaokul öğrencilerinin %76'sının şiddet olarak algıladıklarını, %12'sinin kararsız olduklarını %12'sinin ise şiddet olarak algılamadıklarını görüyoruz. Lise öğrencilerinin %79'unun şiddet olarak algıladıklarını, %13'ünün kararsız olduklarını, %8'inin ise şiddet olarak algılamadıklarını görüyoruz. Lise öğrencileriyle ortaokul öğrencilerinin şiddet olarak algılama oranlarının birbirlerine oldukça yakın olduğunu, azda olsa lise öğrencilerinin şiddet olarak algılama farkındalıklarının daha yüksek olduğunu belirtebiliriz.

Genel olarak öğrencilerin %77,5'inin okul ortamı boyutundaki maddeleri şiddet olarak algılamaları öğrencilerin şiddet algılarının (okul ortamı boyutu) istenilen düzeyde olmadığını göstermekle birlikte öğrencilerin %22,5'inin açısından düşünüldüğünde farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmasının gerekliliğine işaret etmektedir.

4.5.DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Tablo.5 Okul Çevresi Boyutu Toplam Yüzde Dağılımı

Okul Çevresi Boyutu Toplam Yüzde Dağılımı			
	Şiddetli	Kararsız	Şiddet Değildir
Ortaokul	84%	8%	8%
Lise	85%	9%	6%

Okul çevresi boyutu: Anketteki 28 ile 34. madde arasındaki sorular Okul çevresi boyutuyla ilgilidir. Bu boyuttaki sorulara verilen cevapların ortalaması alındığında ortaokul öğrencilerinin %84'ünün şiddet olarak algıladıklarını, %8'inin kararsız olduklarını, %8'inin ise

şiddet olarak algılamadıklarını görüyoruz. Lise öğrencilerinin %85'inin şiddet olarak algıladıklarını, %9'unun kararsız olduklarını, %6'sının ise şiddet olarak algılamadıklarını görüyoruz. Diğer alt boyutlarda ortaokul öğrencilerinin şiddet olarak algılama oranlarının lise öğrencilerinden daha düşük olmasına karşın bu boyutta lise öğrencileriyle ortaokul öğrencilerinin şiddet olarak algılama oranlarının hemen hemen aynı olması, okul çevresi boyutu yönüyle ortaokul öğrencilerinin farkındalıklarının daha yüksek olduğunu gösterdiğini söyleyebiliriz. Ayrıca şiddet olarak algılanma oranının en yüksek olduğu boyut okul çevresi boyutudur.

Genel olarak öğrencilerin %84,5'inin okul çevresi boyutundaki maddeleri şiddet olarak algılamaları öğrencilerin şiddet algılarının (okul çevresi boyutu) düşük olmadığını göstermekle birlikte öğrencilerin %15,5'inin açısından düşünüldüğünde farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmasının gerekliliğine işaret etmektedir.

4.6.BEŞİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Tablo.6 Elektronik Ortam Boyutu Toplam Yüzde Dağılımı

Elektronik Ortam Boyutu Toplam Yüzde Dağılımı			
	Şiddettir	Kararsızım	Şiddet Değildir
Ortaokul	78%	12%	10%
Lise	85%	10%	5%

Elektronik ortam boyutu: Anketteki 35. ile 40. madde arasındaki sorular elektronik ortam boyutuyla ilgilidir. Bu boyuttaki sorulara verilen cevapların ortalaması alındığında ortaokul öğrencilerinin %78'inin şiddet olarak algıladıklarını, %12'sinin kararsız olduklarını, %10'unun ise şiddet olarak algılamadıklarını görüyoruz. Lise öğrencilerinin %85'inin şiddet olarak algıladıklarını, %10'unun kararsız olduklarını, %5'inin ise şiddet olarak algılamadıklarını görüyoruz. Lise öğrencilerinin ortaokul öğrencilerine göre şiddet olarak algılama oranlarının daha yüksek olduğunu belirtebiliriz.

Genel olarak öğrencilerin %81,5'inin elektronik ortam boyutundaki maddeleri şiddet olarak algılamaları öğrencilerin şiddet algılarının (elektronik ortam boyutu) düşük olmadığını göstermekle birlikte öğrencilerin %18,5'inin açısından düşünüldüğünde farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmasının gerekliliğine işaret etmektedir.

4.7.ŞİDDET ALGISI ANKETİ AÇISINDAN İSTATİSTİKSEL ANALİZLER

Ankete katılan toplam 3143 ortaokul öğrencisinden ve 1759 lise öğrencisinden elde edilen verilere göre ortaya çıkan istatistiki veriler analiz edilmiştir.

Tablo.7 “Evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası:1			Evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	713	23%	678	22%	1752	56%
	Lise	1759	702	40%	489	28%	568	32%

Madde 1:“Evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi” maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %23'ü şiddet olarak algıladıkları, %22'si kararsız olduklarını belirtmiş, %56'sı ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %40'ı şiddet olarak algıladıkları, %28'i kararsız olduklarını belirtmiş, %32'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde, ortaokul kademesine göre şiddet olarak algılayan öğrenci oranında artış olmasına karşın sadece %40'ının şiddet olarak algılamaları anlamlıdır. Öğrencilerin çoğunluğu tarafından şiddet olarak algılanmadığı görülmektedir. Ayrıca anketin geneline baktığımızda da şiddet olarak algılanma oranı en düşük çıkan maddedir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %23'ünün, lise öğrencilerinin %40'ının şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %70'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.8 “Evde, çocuğun sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 2			Evde, çocuğun sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	1395	44%	619	20%	1129	36%
	Lise	1759	1110	63%	353	20%	296	17%

Madde 2: "Evde, çocuğun sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Evde, çocuğun sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %44'ü şiddet olarak algılayan, %20'si kararsız olduklarını belirtmiş, %36'sı ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %63'ü şiddet olarak algılayan %20'si kararsız olduklarını belirtmiş, %17'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde, ortaokul kademesine göre şiddet olarak algılayan öğrenci oranının daha yüksek olduğu görülmüştür. Ancak şiddet olarak algılanma oranı düşük bir madde olarak dikkat çekmektedir, öğrencilerin neredeyse yarıya yakınının şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %44'ünün, lise öğrencilerinin %63'ünün şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yarıya yakınının ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.9 “Anne babanın çocuğunu başkalarıyla kıyaslaması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 3			Anne babanın çocuğunu başkalarıyla kıyaslaması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	1776	57%	512	16%	855	27%
	Lise	1759	1278	73%	274	16%	207	12%

Madde 3: "Anne babanın çocuğunu başkalarıyla kıyaslaması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Anne babanın çocuğunu başkalarıyla kıyaslaması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %57'si şiddet olarak algılayan, %16'sı kararsız olduklarını belirtmiş, %27'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %73'ü şiddet olarak algılayan %16'sı kararsız olduklarını belirtmiş, %12'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranı bu maddede de ortaokul kademesindeki şiddet olarak algılayan öğrenci oranından fazladır. Özellikle ortaokul öğrencilerinin yarıya yakınının şiddet olarak algılamamış olması anlamlıdır.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %57'sinin, lise öğrencilerinin %73'ünün şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %35'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.10 “Evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 4			Evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	1374	44%	606	19%	1163	37%
	Lise	1759	1064	60%	388	22%	307	17%

Madde 4: "Evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %44'ü şiddet olarak algılayan, %19'u kararsız olduklarını belirtmiş, %37'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %60'ı şiddet olarak algılayan, %22'si kararsız olduklarını belirtmiş, %17'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranı bu maddede de ortaokul kademesindeki şiddet olarak algılayan öğrenci oranından fazladır. Ancak genel olarak baktığımızda öğrencilerin yarıya yakınının şiddet olarak algılamadıklarını belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %44'ünün, lise öğrencilerinin %60'ının şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yarıya yakınının ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.11“Evde çocuğun görmezden gelinmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 5			Evde çocuğun görmezden gelinmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	1985	63%	458	15%	700	22%
	Lise	1759	1356	77%	246	14%	157	9%

Madde 5: "Evde çocuğun görmezden gelinmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Evde çocuğun görmezden gelinmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %63'ü şiddet olarak algılamakta, %15'i kararsız olduklarını belirtmiş, %22'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %77'si şiddet olarak algılamakta %14'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %9'u ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranı bu maddede de ortaokul kademesindeki şiddet olarak algılayan öğrenci oranından fazladır. Genel olarak istendik düzeyde olmamakla birlikte ev ortamı boyutu açısından da ortalamaya yakın bir oran olduğunu belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %63'ünün, lise öğrencilerinin %77'sinin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %30'unun ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.12 “Evde çocuğa başkalarının yanında mahcup olup utanacağı şeylerin söylenmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 6			Evde çocuğa başkalarının yanında mahcup olup utanacağı şeylerin söylenmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2359	75%	306	10%	478	15%
	Lise	1759	1555	88%	125	7%	79	4%

Madde 6: "Evde çocuğa başkalarının yanında mahcup olup utanacağı şeylerin söylenmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Evde çocuğa başkalarının yanında mahcup olup utanacağı şeylerin söylenmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %75'i şiddet olarak algılayan, %10'u kararsız olduklarını belirtmiş, %15'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %88'i şiddet olarak algılayan, %7'si kararsız olduklarını belirtmiş, %4'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde ortaokul kademesine göre şiddet olarak algılayan öğrenci oranının daha yüksek olmasının yanı sıra ev ortamı boyutu açısından şiddet olarak algılayan öğrenci oranının ortalamadan üstünde olduğunu belirtebiliriz. Ancak öğrencilerin yaklaşık %20'sinin şiddet olarak algılamamış olmaları göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %75'inin, lise öğrencilerinin %88'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %20'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.13 “Evde çocuğa hakaret edilmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 7			Evde çocuğa hakaret edilmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2531	81%	225	7%	387	12%
	Lise	1759	1557	89%	115	7%	87	5%

Madde 7: "Evde çocuğa hakaret edilmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Evde çocuğa hakaret edilmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %81'i şiddet olarak algılarken, %7 'si kararsız olduklarını belirtmiş, %12'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %89'u şiddet olarak algılarken %7'si kararsız olduklarını belirtmiş, %5'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranı bu maddede de ortaokul kademesindeki şiddet olarak algılayan öğrenci oranından fazla olmakla birlikte iki kademe için ortalamanın üstünde bir oran olduğunu belirtebiliriz. Ancak öğrencilerin yaklaşık %15'inin şiddet olarak algılamamış olması göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %81'inin, lise öğrencilerinin %89'unun şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %15'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.14 “Evde çocuğa yüksek sesle bağırılması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 8			Evde çocuğa yüksek sesle bağırılması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2333	74%	378	12%	432	14%
	Lise	1759	1329	76%	280	16%	150	9%

Madde 8: "Evde çocuğa yüksek sesle bağırılması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Evde çocuğa yüksek sesle bağırılması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %74'ü şiddet olarak algımlarken, %12'si kararsız olduklarını belirtmiş, %14'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %76'sı şiddet olarak algımlarken %16'sı kararsız olduklarını belirtmiş, %9'u ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algımlayan öğrenci oranları birbirine çok yakındır. Her dört öğrenciden üçünün şiddet olarak algıladıklarını, birinin ise şiddet olarak algılamadıklarını ifade edebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %74'ünün, lise öğrencilerinin %76'sının şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %25'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.15 “Evde çocuğa kötü isimler takılması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 9			Evde çocuğa kötü isimler takılması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2261	72%	410	13%	472	15%
	Lise	1759	1388	79%	235	13%	136	8%

Madde 9: "Evde çocuğa kötü isimler takılması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Evde çocuğa kötü isimler takılması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %72'si şiddet olarak algılamakta, %13'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %15'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %79'u şiddet olarak algılamakta %13'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %8'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirine yakın olmakla birlikte yaklaşık olarak her dört öğrenciden üçünün şiddet olarak algıladıklarını, birinin ise şiddet olarak algılamadıklarını belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %72'sinin, lise öğrencilerinin %79'unun şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %25'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.16 “Evde çocuğun dövülmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 10			Evde çocuğun dövülmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2876	92%	64	2%	203	6%
	Lise	1759	1660	94%	50	3%	49	3%

Madde 10: "Evde çocuğun dövülmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Evde çocuğun dövülmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %92'si şiddet olarak algılamakta, %2'si kararsız olduklarını belirtmiş, %6'sı ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %94'ü şiddet olarak algılamakta %3'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %3'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları %90 üzerinde olup öğrencilerin büyük çoğunluğunun şiddet olarak algıladıklarını belirtebiliriz. Ancak %10'a yakın öğrencinin de şiddet olarak algılamamış olması göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %92'sinin, lise öğrencilerinin %94'ünün şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %7'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.17 “Evde çocuğun itilip/kakılması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 11			Evde çocuğun itilip/kakılması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2751	87%	150	5%	242	8%
	Lise	1759	1611	92%	92	5%	56	3%

Madde 11: "Evde çocuğun itilip/kakılması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Evde çocuğun itilip/kakılması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %87'si şiddet olarak algılamakta, %5'i kararsız olduklarını belirtmiş, %8'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %92'si şiddet olarak algılamakta %5'i kararsız olduklarını belirtmiş, %3'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirlerinden uzak olmamakla birlikte ortalamanın üzerinde şiddet olarak algılama oranı bulunduğunu belirtebiliriz. Ancak öğrencilerin yaklaşık %10'unun şiddet olarak algılamamış olması göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %87'sinin, lise öğrencilerinin %92'sinin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %10'unun ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.18 “Evde çocuğa bir şeyler fırlatılması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 12			Evde çocuğa bir şeyler fırlatılması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2751	88%	158	5%	234	7%
	Lise	1759	1605	91%	98	6%	56	3%

Madde 12: "Evde çocuğa bir şeyler fırlatılması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Evde çocuğa bir şeyler fırlatılması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %88'i şiddet olarak algılamakta, %5'i kararsız olduklarını belirtmiş, %7'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %91'i şiddet olarak algılamakta %6'sı kararsız olduklarını belirtmiş, %3'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirlerine yakın olmakla birlikte ortalamanın üzerinde şiddet olarak algılama oranı bulunduğunu belirtebiliriz. Ancak öğrencilerin yaklaşık %10'unun şiddet olarak algılamamış olmaları göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %88'inin, lise öğrencilerinin %91'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %10'unun ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.19 “Okulda, bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 13			Okulda, bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	1555	49%	757	24%	831	26%
	Lise	1759	1039	59%	424	24%	296	17%

Madde 13: "Okulda, bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okulda, bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %49'u şiddet olarak algılayan, %24'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %26'sı ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %59'u şiddet olarak algılayan %24'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %17'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde ortaokul kademesine göre şiddet olarak algılayan öğrenci oranında artış olmasına karşın her iki kademe içinde ortalamanın altında şiddet olarak algılama oranı bulunmaktadır. Öğrencilerin yarıya yakınının şiddet olarak algılamadıklarını ifade edebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %49'unun, lise öğrencilerinin %59'unun şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %46'sının ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.20 “Okulda diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 14			Okulda diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	1609	51%	760	24%	774	25%
	Lise	1759	851	48%	542	31%	366	21%

Madde 14: "Okulda diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okulda diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %51'i şiddet olarak algılayarak, %24'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %25'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %48'ü şiddet olarak algılayarak, %31'i kararsız olduklarını belirtmiş, %21'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirine çok yakın olmakla birlikte ortaokul kademesinin lise kademesinden yüksek olduğu az sayıdaki maddeden bir tanesidir. Genel anlamda ise her iki kademenin de ortalamasının altında olduğunu belirtebiliriz. Bu durumda yaklaşık olarak her iki öğrenciden birinin şiddet olarak algılamadıklarını ifade edebiliriz.

+. 1990 +.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %51'inin, lise öğrencilerinin %48'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %50'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.21 “Okuldaki diğer çocukların bir çocuk hakkında aslı olmayan hikâyeler uydurması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 15			Okuldaki diğer çocukların bir çocuk hakkında aslı olmayan hikâyeler uydurması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2109	67%	519	17%	515	16%
	Lise	1759	1406	80%	213	12%	140	8%

Madde 15: "Okuldaki diğer çocukların bir çocuk hakkında aslı olmayan hikâyeler uydurması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okuldaki diğer çocukların bir çocuk hakkında aslı olmayan hikâyeler uydurması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %67'si şiddet olarak algılamakta, %17'si kararsız olduklarını belirtmiş, %16'sı ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %80'i şiddet olarak algılamakta, %12'si kararsız olduklarını belirtmiş, %8'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranı bu maddede de ortaokul kademesindeki şiddet olarak algılayan öğrenci oranından fazladır. Lise kademesinin ortalama şiddet olarak algılama oranına yakın yer alırken, ortaokul kademesinin ortalama değerlerin altında olduğunu belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %67'sinin, lise öğrencilerinin %80'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %27'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.22 “Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa kötü isimler takması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 16			Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa kötü isimler takması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2390	76%	356	11%	400	13%
	Lise	1759	1413	80%	231	13%	115	7%

Madde 16: "Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa kötü isimler takması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa kötü isimler takması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %76'sı şiddet olarak algılamakta, %11'i kararsız olduklarını belirtmiş, %13'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %80'i şiddet olarak algılamakta, %13'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %7'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirine çok yakın olmakla birlikte yaklaşık olarak her dört öğrenciden üçünün şiddet olarak algıladıklarını, birinin ise şiddet olarak algılamadıklarını belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %76'sının, lise öğrencilerinin %80'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %22'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.23 “Okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 17			Okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2806	89%	143	5%	194	6%
	Lise	1759	1623	92%	88	5%	48	3%

Madde 17: "Okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %89'u şiddet olarak algılayan, %5'i kararsız olduklarını belirtmiş, %6'sı ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %92'si şiddet olarak algılayan, %5'i kararsız olduklarını belirtmiş, %3'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları toplamının %90 üzerinde olduğunu, öğrencilerin büyük çoğunluğunun şiddet olarak algıladıklarını belirtebiliriz. Ancak öğrencilerin yaklaşık %10'unun şiddet olarak algılamamış olmaları göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %89'unun, lise öğrencilerinin %92'sinin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %9'unun ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.24 “Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa küfür etmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 18			Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa küfür etmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2649	84%	261	8%	233	8%
	Lise	1759	1421	81%	215	12%	123	7%

Madde 18: "Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa küfür etmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa küfür etmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %84'ü şiddet olarak algılayan, %8'si kararsız olduklarını belirtmiş, %8'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %81'i şiddet olarak algılayan, %12'si kararsız olduklarını belirtmiş, %7'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirine yakın olmakla birlikte yaklaşık olarak her beş öğrenciden dördünden fazlasının şiddet olarak algıladıklarını, birine yakınının ise şiddet olarak algılamadıklarını belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %84'ünün, lise öğrencilerinin %81'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %18'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.25 “Okuldaki diğer çocukların bir çocuğun eşyalarını kırıp parçalaması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 19			Okuldaki diğer çocukların bir çocuğun eşyalarını kırıp parçalaması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2671	85%	238	8%	234	7%
	Lise	1759	1601	91%	101	6%	57	3%

Madde 19: "Okuldaki diğer çocukların bir çocuğun eşyalarını kırıp parçalaması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okuldaki diğer çocukların bir çocuğun eşyalarını kırıp parçalaması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %85'i şiddet olarak algılayan, %8'si kararsız olduklarını belirtmiş, %7'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %91'i şiddet olarak algılayan, %6'sı kararsız olduklarını belirtmiş, %3'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları %85-90 seviyesinde olup öğrencilerin büyük çoğunluğunun şiddet olarak algıladıklarını belirtebiliriz. Ancak %15'e yakın olan şiddet olarak algılamayan öğrenciler göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %85'inin, lise öğrencilerinin %91'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %12'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.26 “Okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 20			Okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2846	91%	134	4%	163	5%
	Lise	1759	1644	93%	68	4%	47	3%

Madde 20: "Okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %91'i şiddet olarak algılamakta, %4'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %5'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %93'ü şiddet olarak algılamakta, %4'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %3'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları %90 üzerinde olup öğrencilerin büyük çoğunluğunun şiddet olarak algıladıklarını belirtebiliriz. Ancak %10'a yakın şiddet olarak algılamayan öğrenciler göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %91'inin, lise öğrencilerinin %93'ünün şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %8'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.27 “Okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 21			Okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2905	92%	91	3%	147	5%
	Lise	1759	1658	94%	55	3%	46	3%

Madde 21: "Okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %92'si şiddet olarak algılarken, %3'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %5'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %94'ü şiddet olarak algılarken, %3'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %3'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları %90 üzerinde olup öğrencilerin büyük çoğunluğunun şiddet olarak algıladıklarını belirtebiliriz. Ancak şiddet olarak algılamadıklarını belirten yaklaşık %7 öğrenci grubu göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %92'sinin, lise öğrencilerinin %94'ünün şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %7'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

+. 1990 +.

Tablo.28 “Okulda öğretmen bir çocuğun kulağını çekmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 22			Okulda öğretmen bir çocuğun kulağını çekmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2359	75%	403	13%	381	12%
	Lise	1759	1374	78%	255	15%	130	7%

Madde 22: "Okulda öğretmen bir çocuğun kulağını çekmesi" maddesine toplamda 3143 Ortaokul öğrencisi, 1759 Lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okulda öğretmen bir çocuğun kulağını çekmesi " maddesini ortaokul öğrencilerinin %75'i şiddet olarak algılayan, %13'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %12'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %78'i şiddet olarak algılayan, %15'i kararsız olduklarını belirtmiş, %7'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirine yakın olmakla birlikte yaklaşık olarak her dört öğrenciden üçünün şiddet olarak algıladıklarını, birinin ise şiddet olarak algılamadıklarını belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %75'inin, lise öğrencilerinin %78'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %25'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.29 “Okulda öğretmen bir çocuğa isim takması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 23			Okulda öğretmen bir çocuğa isim takması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	1571	50%	767	24%	805	26%
	Lise	1759	915	52%	525	30%	319	18%

Madde 23: "Okulda öğretmen bir çocuğa isim takması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okulda öğretmen bir çocuğa isim takması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %50'si şiddet olarak algılayan, %24'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %26'sı ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %52'si şiddet olarak algılayan, %30'u kararsız olduklarını belirtmiş, %18'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde ortaokul kademesine göre şiddet olarak algılayan öğrenci oranı birbirine yakın olmasına karşın öğrencilerin yarısının şiddet olarak algılamamasının anlamlı olduğunu belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %50'sinin, lise öğrencilerinin %52'sinin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %50'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.30 “Okulda öğretmen bir çocuğa hakaret etmesi ”maddesinin analizi

Madde Numarası: 24			Okulda öğretmen bir çocuğa hakaret etmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2640	84%	257	8%	246	8%
	Lise	1759	1567	89%	139	8%	53	3%

Madde 24: "Okulda öğretmen bir çocuğa hakaret etmesi" maddesine toplamda 3143 Ortaokul öğrencisi, 1759 Lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okulda öğretmen bir çocuğa hakaret etmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %84'ü şiddet olarak algılamakta, %8'i kararsız olduklarını belirtmiş, %8'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %89'u şiddet olarak algılamakta %8'i kararsız olduklarını belirtmiş, %3'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde ortaokul kademesine göre şiddet olarak algılayan öğrenci oranının daha yüksek olmasının yanı sıra iki kademe içinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranının ortalamanın üstünde olduğunu belirtebiliriz. Ancak öğrencilerin yaklaşık %15'inin şiddet olarak algılamamış olmaları göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %84'ünün, lise öğrencilerinin %89'unun şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %15'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.31 “Okulda öğretmen bir çocuğa bağırması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 25			Okulda öğretmen bir çocuğa bağırması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2107	67%	559	18%	477	15%
	Lise	1759	1242	70%	330	19%	187	11%

Madde 25: "Okulda öğretmen bir çocuğa bağırması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okulda öğretmen bir çocuğa bağırması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %67'si şiddet olarak algılayan, %18'i kararsız olduklarını belirtmiş, %15'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %70'i şiddet olarak algılayan, %19'u kararsız olduklarını belirtmiş, %11'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirinden uzak olamamakla birlikte ortalamaya yakın şiddet olarak algılama oranlarına sahip olduğunu ve öğrencilerin %30'dan fazlasının şiddet olarak algılamadıklarını belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %67'sinin, lise öğrencilerinin %70'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %32'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.32 “Okulda, öğretmenin bir çocuğu dövmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 26			Okulda, öğretmenin bir çocuğu dövmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2931	93%	78	3%	134	4%
	Lise	1759	1673	95%	53	3%	33	2%

Madde 26: "Okulda, öğretmenin bir çocuğu dövmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okulda, öğretmenin bir çocuğu dövmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %93'ü şiddet olarak algılarken, %3'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %4'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %95'ü şiddet olarak algılarken %3'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %2'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları %90 üzerinde olup öğrencilerin büyük çoğunluğunun şiddet olarak algıladıklarını belirtebiliriz. Ankette farkındalık düzeyinin en yüksek olduğu maddelerden bir tanesi olduğunu ifade edebiliriz. Ancak şiddet olarak algılamadıklarını ifade eden yaklaşık %6 öğrenci grubu göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %93'ünün, lise öğrencilerinin %95'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %6'sının ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.33 “Kantinde bir çocuğun arkadaşları/akranları tarafından itilip/çekiştirilmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 27			Kantinde bir çocuğun arkadaşları/akranları tarafından itilip/çekiştirilmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2660	85%	268	8%	215	7%
	Lise	1759	1506	86%	176	10%	77	4%

Madde 27: "Kantinde bir çocuğun arkadaşları/akranları tarafından itilip/çekiştirilmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Kantinde bir çocuğun arkadaşları/akranları tarafından itilip/çekiştirilmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %85'i şiddet olarak algılayan, %8'i kararsız olduklarını belirtmiş, %7'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %86'sı şiddet olarak algılayan, %10'u kararsız olduklarını belirtmiş, %4'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirine çok yakın olmakla birlikte yaklaşık her beş öğrenciden dördünün şiddet olarak algıladıklarını, birine yakınının ise şiddet olarak algılamadıklarını belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %85'inin, lise öğrencilerinin %86'sının şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %15'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.34 “Servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 28			Servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	1527	49%	799	25%	817	26%
	Lise	1759	998	57%	433	24%	328	19%

Madde 28:"Servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

" Servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %49'u şiddet olarak algımlarken, %25'i kararsız olduklarını belirtmiş, %26'sı ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %57'si şiddet olarak algımlarken, %24'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %19'u ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde ortaokul kademesine göre şiddet olarak algılayan öğrenci oranının daha fazla olmasına karşın her iki kademe içinde ortalamanın altında şiddet olarak algılama oranı olduğunu belirtebiliriz. Öğrencilerin yarıya yakınının şiddet olarak algılamaması anlamlıdır.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %49'unun, lise öğrencilerinin %57'sinin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %50'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.35 “Okul çevresinde bir çocuğun tehdit edilmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 29			Okul çevresinde bir çocuğun tehdit edilmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2833	90%	132	4%	178	6%
	Lise	1759	1623	92%	90	5%	46	3%

Madde 29: "Okul çevresinde bir çocuğun tehdit edilmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okul çevresinde bir çocuğun tehdit edilmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %90'ı şiddet olarak algılamakta, %4'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %6'sı ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %92'si şiddet olarak algılamakta, %5'i kararsız olduklarını belirtmiş, %3'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları %90 üzerinde olup öğrencilerin büyük çoğunluğunun şiddet olarak algıladığını belirtebiliriz. Ancak öğrencilerin yaklaşık %10'unun şiddet olarak algılamamış olmaları göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %90'ının, lise öğrencilerinin %92'sinin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %9'unun ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.36 “Okul çevresinde bir çocuğa küfür edilmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 30			Okul çevresinde bir çocuğa küfür edilmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2636	84%	254	8%	253	8%
	Lise	1759	1430	81%	229	13%	100	6%

Madde 30: "Okul çevresinde bir çocuğa küfür edilmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okul çevresinde bir çocuğa küfür edilmesi " maddesini ortaokul öğrencilerinin %84'ü şiddet olarak algılamakta, %8'i kararsız olduklarını belirtmiş, %8'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %81'i şiddet olarak algılamakta, %13'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %6'sı ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirine çok yakın olmakla birlikte her beş öğrenciden dördünden fazlasının şiddet olarak algıladıklarını, birine yakınının ise şiddet olarak algılamadıklarını belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %84'ünün, lise öğrencilerinin %81'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %17'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.37 “Okul çevresinde bir çocuğa hakaret edilmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 31			Okul çevresinde bir çocuğa hakaret edilmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2617	83%	283	9%	243	8%
	Lise	1759	1481	84%	182	10%	96	6%

Madde 31: "Okul çevresinde bir çocuğa hakaret edilmesi" maddesine toplamda 3143 Ortaokul öğrencisi, 1759 Lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okul çevresinde bir çocuğa hakaret edilmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %83'ü şiddet olarak algıladıkları, %9'u kararsız olduklarını belirtmiş, %8'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %84'ü şiddet olarak algıladıkları, %10'u kararsız olduklarını belirtmiş, %6'sı ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirine çok yakın olmakla birlikte her beş öğrenciden dördünden fazlasının şiddet olarak algıladıklarını, birine yakınının ise şiddet olarak algılamadıklarını belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %83'ünün, lise öğrencilerinin %84'ünün şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %18'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.38 “Okul çevresinde bir çocuğa vurulması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 32			Okul çevresinde bir çocuğa vurulması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2953	94%	67	2%	123	4%
	Lise	1759	1660	94%	53	3%	46	3%

Madde 32: "Okul çevresinde bir çocuğa vurulması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okul çevresinde bir çocuğa vurulması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %94'ü şiddet olarak algılayarak, %2'si kararsız olduklarını belirtmiş, %4'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %94'ü şiddet olarak algılayarak, %3'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %3'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları %90 üzerinde olup öğrencilerin büyük çoğunluğunun şiddet olarak algıladıklarını, ankette farkındalık düzeyinin en yüksek olduğu maddelerden bir tanesi olduğunu ifade edebiliriz. Ancak öğrencilerin %6'sının şiddet olarak algılamamış olmaları göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %94'ünün, lise öğrencilerinin %94'ünün şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %6'sının ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.39 “Okul çevresinde bir çocuğun itilip çekiştirilmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 33			Okul çevresinde bir çocuğun itilip çekiştirilmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2846	91%	147	5%	150	4%
	Lise	1759	1629	93%	86	5%	44	2%

Madde 33: "Okul çevresinde bir çocuğun itilip çekiştirilmesi" maddesine toplamda 3143 Ortaokul öğrencisi, 1759 Lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okul çevresinde bir çocuğun itilip çekiştirilmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %91'i şiddet olarak algılarken, %5'i kararsız olduklarını belirtmiş, %4'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %93'ü şiddet olarak algılarken, %5'i kararsız olduklarını belirtmiş, %2'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları %90 üzerinde olup öğrencilerin büyük çoğunluğunun şiddet olarak algıladıklarını belirtebiliriz. Ancak öğrencilerin %8'inin şiddet olarak algılamamış olmaları göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %91'inin, lise öğrencilerinin %93'ünün şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %8'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.40 “Okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 34			Okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2971	95%	51	2%	121	3%
	Lise	1759	1665	95%	59	3%	35	2%

Madde 34: "Okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %95'i şiddet olarak algılamakta, %2'sinin kararsız olduklarını belirtmiş, %3'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %95'i şiddet olarak algılamakta %3'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %2'si ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirine çok yakın olmakla birlikte öğrencilerin büyük çoğunluğunun şiddet olarak algıladıklarını belirtebiliriz. Anketteki şiddet algılama oranı en yüksek çıkan madde olduğunu da ifade edebiliriz. Ancak öğrencilerin %5'inin şiddet olarak algılamamış olmaları göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %95'inin, lise öğrencilerinin %95'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %5'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.41“Bir çocuğun fotoğraf ya da kaydının cep telefonu ile izinsiz alınması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 35			Bir çocuğun fotoğraf ya da kaydının cep telefonu ile izinsiz alınması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2376	75%	400	13%	367	12%
	Lise	1759	1495	85%	178	10%	86	5%

Madde 35: "Bir çocuğun fotoğraf ya da kaydının cep telefonu ile izinsiz alınması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Bir çocuğun fotoğraf ya da kaydının cep telefonu ile izinsiz alınması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %75'i şiddet olarak algıladıkları, %13'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %12 ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %85'i şiddet olarak algıladıkları, %10'u kararsız olduklarını belirtmiş, %5'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde ortaokul kademesine göre şiddet olarak algılayan öğrenci oranının daha fazla olduğu görülmektedir. Elektronik ortam boyutu maddeleri içerisinde değerlendirildiğinde ise ortalamaya yakın şiddet olarak algılama oranı olduğunu belirtebiliriz. Ancak öğrencilerin %20'sinin şiddet olarak algılamamış olması göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %75'inin, lise öğrencilerinin %85'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %20'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.42 “Bir çocuğa Facebook gibi sosyal medya araçlarında hakaret edilmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 36			Bir çocuğa Facebook gibi sosyal medya araçlarında hakaret edilmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2480	79%	357	11%	306	10%
	Lise	1759	1489	85%	171	10%	99	5%

Madde 36: "Bir çocuğa Facebook gibi sosyal medya araçlarında hakaret edilmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Bir çocuğa Facebook gibi sosyal medya araçlarında hakaret edilmesi" maddesini ortaokul öğrencilerinin %79'u şiddet olarak algılamakta, %11'i kararsız olduklarını belirtmiş, %10'u ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %85'i şiddet olarak algılamakta, %10'u kararsız olduklarını belirtmiş, %5'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirine yakın olmakla birlikte yaklaşık olarak her beş öğrenciden dördünden fazlasının şiddet olarak algıladıklarını, birine yakınının ise şiddet olarak algılamadıklarını belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %79'unun, lise öğrencilerinin %85'inin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %18'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir. * 1990 *

Tablo.43 “Sosyal medyada bir çocuğun resimlerine montaj yapılması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 37			Sosyal medyada bir çocuğun resimlerine montaj yapılması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2440	78%	401	13%	302	9%
	Lise	1759	1512	86%	158	9%	89	5%

Madde 37: "Sosyal medyada bir çocuğun resimlerine montaj yapılması" maddesine toplamda 3143 Ortaokul öğrencisi, 1759 Lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Sosyal medyada bir çocuğun resimlerine montaj yapılması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %78'i şiddet olarak algılayan, %13'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %9'u ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %86'sı şiddet olarak algılayan, %9'u kararsız olduklarını belirtmiş, %5'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirine çok yakın olmakla birlikte her olarak her beş öğrenciden dördünden fazlasının şiddet olarak algıladıklarını, birine yakınının ise şiddet olarak algılamadıklarını belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %78'inin, lise öğrencilerinin %86'sının şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %18'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.44 “Sosyal medyada bir çocuğun adına sahte hesap açılması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 38			Sosyal medyada bir çocuğun adına sahte hesap açılması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2263	72%	398	13%	482	15%
	Lise	1759	1393	79%	228	13%	138	8%

Madde 38: "Sosyal medyada bir çocuğun adına sahte hesap açılması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Sosyal medyada bir çocuğun adına sahte hesap açılması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %72'si şiddet olarak algılayan, %13'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %15'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %79'u şiddet olarak algılayan, %13'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %8'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları arasında anlamlı bir fark olmamakla birlikte her dört öğrenciden üçünden fazlasının şiddet olarak algıladıklarını, birine yakınının ise şiddet olarak algılamadıklarını belirtebiliriz.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %72'sinin, lise öğrencilerinin %79'unun şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %25'inin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.45 “Bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi” maddesinin analizi

Madde Numarası: 39			Bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2810	89%	153	5%	180	6%
	Lise	1759	1619	92%	82	5%	58	3%

Madde 39: "Bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"Bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi " maddesini ortaokul öğrencilerinin %89'u şiddet olarak algılayan, %5'i kararsız olduklarını belirtmiş, %6'sı şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %92'si şiddet olarak algılayan, %5'i kararsız olduklarını belirtmiş, %3'ü ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Ortaokul ve lise kademesinde şiddet olarak algılayan öğrenci oranları birbirine yakın olmakla birlikte, şiddet olarak algılayan öğrenci oranları yaklaşık %90 olup öğrencilerin büyük çoğunluğunun şiddet olarak algıladıklarını belirtebiliriz. Ancak öğrencilerin yaklaşık %10'unun şiddet olarak algılamamış olmaları göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %89'unun, lise öğrencilerinin %92'sinin şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda yaklaşık %10'unun ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

Tablo.46 “İnternette bir çocuk hakkında söylentiler çıkarılması” maddesinin analizi

Madde Numarası: 40			İnternette bir çocuk hakkında söylentiler çıkarılması					
Seçenekler			Şiddettir		Kararsızım		Şiddet Değildir	
İlçe	Kademe	Toplam Öğrenci Sayısı	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Toplam	Ortaokul	3143	2388	76%	431	14%	324	10%
	Lise	1759	1479	84%	185	11%	95	5%

Madde 40: "İnternette bir çocuk hakkında söylentiler çıkarılması" maddesine toplamda 3143 ortaokul öğrencisi, 1759 lise öğrencisi cevap vermiştir.

"İnternette bir çocuk hakkında söylentiler çıkarılması" maddesini ortaokul öğrencilerinin %76'sı şiddet olarak algılayan, %14'ü kararsız olduklarını belirtmiş, %10'u ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir. Lise öğrencilerine baktığımızda ise öğrencilerin %84'ü şiddet olarak algılayan, %11'i kararsız olduklarını belirtmiş, %5'i ise şiddet olarak algılamadıklarını belirten şiddet değildir maddesini işaretlemiştir.

Lise kademesinde ortaokul kademesine göre şiddet olarak algılayan öğrenci oranının daha yüksek olmasının yanı sıra elektronik ortam boyutu içerisinde değerlendirdiğimizde ortalamaya yakın olduğunu belirtebiliriz. Ancak öğrencilerin %20'sinin şiddet olarak algılamamış olmaları göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin %76'sının, lise öğrencilerinin %84'ünün şiddet olarak algıladıkları, ortaokul ve lise öğrencilerinin ortalamasına baktığımızda %20'sinin ise şiddet olarak algılamadıkları görülmektedir.

BÖLÜM-V

SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1. SONUÇLAR

Araştırmanın genelinde lise öğrencilerinin şiddeti algılama farkındalık düzeylerinin ortaokul öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Evde çocuğun dövülmesi, okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi, okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi, okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi, okulda, öğretmenin bir çocuğu dövmesi, okul çevresinde bir çocuğun tehdit edilmesi, okul çevresinde bir çocuğun itilip çekiştirilmesi, okul çevresinde bir çocuğa vurulması, okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi, bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi, evde çocuğa bir şeyler fırlatılması maddelerinin hem ortaokul hem de lise kademelerinde şiddet olarak algılanma oranları %88-90 ve üzerindedir. Buradan hareketle; çocuğun düşürülmesi, dövülmesi, itilip çekiştirilmesi, çocuğa vurulması gibi fiziki davranışların yanı sıra tehdit edilmesi davranışlarına karşı da şiddeti algılama düzeyinin yüksek olduğu görülmektedir.

Buna karşın; evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi, evde, çocuğun sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi, evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması, okulda, bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması, diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması, okulda öğretmenin bir çocuğa isim takması, servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması maddelerinin hem ortaokul hem de lise kademelerinde şiddet olarak algılanma oranı %60 ve altındadır. Buradan hareketle; özellikle ev ve okul ortamı boyutunda fiziksel olarak şiddet olmayan davranışların şiddet olarak algılanma düzeyinin düşük olduğunu ifade edebiliriz. Dolayısıyla şiddetin fiziksel boyutunun şiddet olarak algılanma düzeyinin yüksek olmasına karşın sözel boyutunun şiddet olarak algılanma düzeyinin düşük olduğu görülmektedir.

Okul çevresi boyutu, anketin dört boyutu içerisinde şiddeti algılama düzeyi en yüksek boyut olarak ilk sırada yer almaktadır. Elektronik ortam boyutu şiddeti algılama düzeyi yüksekliği yönüyle ikinci sırada yer alırken, üçüncü sırada, okul ortamı boyutu yer almaktadır. Ev ortamı boyutu ise, anketin dört boyutu içerisinde şiddeti algılama düzeyi en düşük boyut olarak son sırada yer almaktadır.

Ev ortamı boyutunda yer alan; evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi, evde sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi, anne-babanın çocuğunu başkalarıyla kıyaslaması, evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması, evde çocuğun görmezden gelinmesi maddeleri şiddet olarak algılanma düzeyinin en düşük olduğu maddelerdir. Genel olarak anket ortalamasının da altında olan bu maddelerden hareketle gerekli çalışmaların yapılması önemlidir. Buna karşın evde çocuğun dövülmesi, itilip kalkılması, evde çocuğa bir şeyler fırlatılması maddelerinde ise öğrencilerin yaklaşık %90'ının farkındalığa sahip olduğu, şiddet olarak algılanma düzeyinin ortalamadan yüksek olduğu görülmektedir.

Okul ortamı boyutunda yer alan; okulda bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması, okulda diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması, okulda öğretmenin bir çocuğa isim takması maddeleri şiddet olarak algılanma düzeyinin en düşük olduğu maddelerdir. Genel olarak anket ortalamasının da altında olan bu maddelerden

hareketle gerekli çalışmaların yapılması önemlidir. Buna karşın okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi, okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi, okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi, okulda öğretmenin bir çocuğu dövmesi, öğrencilerin %90'ından fazlasının farkındalığa sahip olduğu, şiddet olarak algılanma düzeyinin ortalamadan yüksek olduğu maddelerdir.

Okul çevresi boyutu; genel olarak en yüksek ortalama alan boyut olmasının yanı sıra, servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması maddesi diğer maddelerden ayrılarak şiddet olarak algılanma düzeyi düşük kalmıştır. Genel olarak test ortalamasının da altında olan bu maddeden hareketle gerekli çalışmaların yapılması önemlidir. Diğer maddelerin şiddet olarak algılanma düzeyleri ortalamadan yüksek olup, okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi, okul çevresinde bir çocuğa vurulması ise öğrencilerin %90'ından fazlasının farkındalığa sahip olduğu, şiddet olarak algılanma düzeyinin ortalamadan yüksek olduğu maddelerdir.

Elektronik ortam boyutu; genel olarak ortalamanın üzerinde değerlere sahip olup bu boyuttaki maddeler birbirlerine yakın aralıklarda yer almasının yanı sıra, bu boyuttaki maddelere baktığımızda sadece bir maddenin %90 ve üzerinde farkındalık oranına ulaştığını görebiliyoruz dolayısıyla öğrencilerin yaklaşık beşte biri için farkındalığın artırılması gerektiği göze çarpmaktadır. Sosyal medyada bir çocuğun adına sahte hesap açılması farkındalık düzeyi en düşük madde olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca bir çocuğun fotoğraf ya da kaydının cep telefonuyla izinsiz alınması, bir çocuğa Facebook gibi sosyal medya araçlarında hakaret edilmesi, sosyal medyada bir çocuğun resimlerine montaj yapılması, internette bir çocuk hakkında söylentiler çıkarılması gibi maddeler için çok daha yüksek olması beklenen farkındalık düzeylerinin %70-85 aralığında kaldığını belirtebiliriz. Söz konusu maddelerden hareketle gerekli çalışmaların yapılması yerinde olacaktır. Bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi maddesini ise öğrencilerin yaklaşık %90'ı şiddet olarak algıladıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin ev ortamı boyutunda ve okul ortamı boyutunda şiddet algılama düzeylerinin diğer boyutlara göre daha düşük olduğu görülmektedir. Özellikle bu alt boyutlardaki yukarıda da ifade edilen bazı maddelerin farkındalık düzeyleri oldukça düşük çıkmıştır. Söz konusu durumda öğrencilerin anne-baba ve öğretmenlerine karşı daha iyimser ve kabul edici tutum içinde olmalarının etkili olduğu düşünebilir ancak bu durum aile ve okul ortamında ihmale açık bir alan oluşturabilir. Bu durumun önüne geçilmesi adına ailelerle, öğretmenlerle ve öğrencilerle gerekli çalışmaların yapılması önemlidir.

Nitekim evde anne ve baba tarafından, kurumlarda da yetkililer tarafından şiddet uygulandığında, şiddetin çocuklar tarafından da doğru/haklı bulunduğu yönündeki araştırma sonuçları çocukların kendilerine yönelen bu şiddeti normalleştirme eğiliminde olduğunu göstermektedir (UNICEF, 2012, akt; MEB, 2015 s.9).

Çalışmada grubun dağılımına göre şiddet olarak algılanma oranının yüksek olduğu ya da düşük olduğu çıkarımları yapılmıştır. Ancak şiddet algısının yüksek olduğu bir madde için burada problem olmadığı algısına kapılmak yanlış olacaktır. Eğitimde bireysellik ilkesi doğrultusunda düşündüğümüzde bütün öğrencilerin %100 farkındalık düzeyine sahip olması, ulaşmak istediğimiz nihai hedef olmalıdır. Diğer bir açıdan baktığımızda da maddenin şiddet olarak algılanma düzeyi “okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi” maddesinde olduğu gibi %95 olarak, ortalamanın oldukça üstünde bir değer çıktığında, şiddet olarak algılanma

düzeyinin madde özelinde yüksek olduğu ifade edilebilir ancak burada söz konusu durumu şiddet olarak algılamayan %5'lik öğrenci grubunun, neden şiddet olarak algılamadığı sorusuna cevap aramak gereklidir. “Öğrencilerin fiziksel şiddete karşı farkındalıkların yüksek olmasına rağmen burada problem nedir? Diye düşünüp okul-öğrenci özelinde çalışmalar yapılmalıdır.” Buradan hareketle bütün öğrencileri kapsayan genel çalışmaların yanı sıra şiddet algısı düşük olan öğrencilerin farkındalık düzeylerini artıracak çalışmalara odaklanmak önemlidir.

Sonuç olarak genel olarak bilgilendirme çalışmalarının yanı sıra, her madde için kararsızım ve şiddet değildir seçeneğini işaretleyen öğrenciler dikkate alınarak okullarımız özelinde değerlendirme, planlama ve çalışma yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

5.2. ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulguları ışığında bazı önerilerde bulunulmuştur.

- 1- “Kararsızım” ve “Şiddet değildir” seçeneklerini işaretleyen öğrencilerin önceden şiddete maruz kalmış olma ihtimalleri veya gelecekte şiddete maruz kalmaları durumunda bunun farkında olamama riski taşıyacakları düşünülebilir.
- 2- Öğrencilerin şiddet olarak algılamadıkları şiddet türlerini gelecekte uygulayabilecekleri düşünülebilir.
- 3- Öğrencilere şiddete karşı kendini koruma becerileri kazandırılması konusunda ve şiddete maruz kaldıklarında yardım alabilecekleri kişi ve kurumlar hakkında bilgi verici çalışmaların yapılması faydalı olabilir.
- 4- Öğrencilere iletişim becerilerinin geliştirilmesi, akran zorbalığı, bilinçli teknoloji kullanımı, öfke ve stres yönetimi, şiddet nedir? Şiddet türleri nelerdir? Şiddetin önlenmesinde bireysel ve toplumsal olarak neler yapılabileceği? vb. konularında çalışmalar yapılması faydalı olabilir.
- 5- Ailelere yönelik aile içi iletişim, gelişim dönemi özellikleri, anne-baba tutumları, öfke ve stres yönetimi, şiddet ve türleri, şiddetin önlenmesinde bireysel, aile ve toplumsal olarak neler yapılabileceği? vb. konularında çalışmalar yapılması faydalı olabilir.
- 6- Öğretmenlere yönelik olarak sınıf yönetimi, öfke ve stres yönetimi, iletişim becerileri, şiddet ve türleri, şiddetin önlenmesinde bireysel, aile ve toplumsal olarak neler yapılabileceği? vb. konularında çalışmalar yapılması faydalı olabilir.
- 7- Fiziksel şiddetin algılanma düzeyi görece yüksek iken diğer şiddet türlerinin algılanma düzeylerinin düşük kalması dikkate alınarak öğrencilere, şiddet ve şiddet türleri konularında bilgi verici çalışmalar yapılması faydalı olabilir.
- 8- Ortaokul öğrencilerinin farkındalık düzeylerinin lise öğrencilerinin farkındalık düzeylerine göre daha düşük olduğu dikkate alındığında yapılacak bilgilendirme

çalışmalarında öğrencilerin gelişim dönemi özelliklerinin dikkate alınması, ilkökul düzeyinde bilgilendirici çalışmalara başlanması faydalı olabilir.

- 9- Maddenin şiddet olarak algılanma düzeyi görece yüksek çıksa bile, örneğin %90 çıkan bir madde de, herhangi bir sorun yok olarak bakmak büyük yanlış olacaktır. Öğrenci özelinde düşünüldüğünde bir öğrencinin bile farkındalık düzeyinin istenilen düzeyde olmaması soruna işaret etmektedir ki örnekte de şiddet olarak algılamadıklarını ifade eden on öğrenciden bir tanesi bulunmaktadır. Bu yönüyle değerlendirerek şiddet olarak algılamadıklarını ifade eden öğrenciler dikkate alınarak, öğrencilerin farkındalık düzeylerini artırıcı çalışmalar yapılması faydalı olabilir.
- 10- Okullarımızın kendi özellerinde, “Şiddet Sıklığı Anketi” uygulayarak öğrencilerin şiddete maruz kalma düzeyleri konusunda bilgi sahibi olmaları faydalı olabilir.
- 11- Elektronik ortam boyutu göz önüne alınarak Bilinçli Teknoloji Kullanımı konusunda öğrenci, öğretmen ve velilerimizin farkındalıklarını artırmaya yönelik çalışmaların yapılması faydalı olabilir.
- 12- Kadına Yönelik şiddetle mücadele kapsamında “Eylem Planında” yer alan çalışmaların yanı sıra bu çalışmanın verilerinden faydalanılabilir.
- 13- Şiddete neden olan durumlar ve şiddetin önlenmesi için neler yapılabileceği konularında araştırmalar yapılması faydalı olabilir.
- 14- Öğrencilerin şiddet algılarının incelenmesi çalışmasının ilkökul 4. sınıflara da yapılması faydalı olabilir.
- 15- Okullarımız tarafından öğrencilerin farkındalıklarını artırıcı genel çalışmaların yanı sıra şiddet olarak algılanma düzeyi düşük çıkan maddeler için özenli çalışmalar yapılması faydalı olabilir.

+. 1990 +.

KAYNAKÇA

Baş, Ö. & Ögün Emre, P. (2023). Üniversite Öğrencileri Arasında Dijital Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı ve Mücadele Yöntemlerinin Bilinirliği: Göngen, M. A. (ed.), Dijital Medya Çalışmaları. Özgür Yayınları.

Büyüköztürk, Şener ve Ark. (2016 Bilimsel Araştırma Yöntemleri (21. Baskı) Ankara: Pegem Akademi.

Bulut, Sefa ve Gürkan, Emre (2022). “Öğretmene Yönelik Şiddet”. Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi, 2022; 6(11), 77-92.

Gönül, T. (2023) Sosyal Öğrenme Kuramı Perspektifinden Ortaöğretim Öğrencilerinin Şiddet Algılarının İncelenmesi (Konya Örneği), Yüksek Lisans Tezi, KTO Karatay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı

Karasar, Niyazi (2005). Bilimsel Araştırma Yöntemi (14. Baskı) Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Kubar, Y. & Kırıl, G. (2019). Lise Öğrencilerinin Şiddet Algısı Üzerine Bir Araştırma: Elazığ Merkez İlçe Örneği. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 28 (2) , 354-374.

MEB (2015). Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi Strateji ve Eylem Planı, Mayıs 2015. <https://siddetinonlenmesi.meb.gov.tr/>

MEB, Eğitim Araştırma Ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı, (2008). Öğrencilerin Şiddet Algısı. Ankara. http://www.meb.gov.tr/earged/earged/siddet_algisi.pdf.

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

https://evicisiddet.adalet.gov.tr/SIDDET_NEDIR.html

https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_10/04154720_Siddet_Algisi_Ogrenci.pdf

<https://siddetinonlenmesi.meb.gov.tr>

EKLER

EK-1 ŞİDDET ALGISI ANKETİ

ŞAA (ÖĞRENCİ) Tarih: _____

Adı ve Soyadı	Sınıfı	Okul No	
---------------	--------	---------	--

Sevgili öğrenciler,
Bu bölümde bazı durumlar verilmiştir. Olayların karşısında yer alan "Şiddettir", "Kararsız", "Şiddet Değildir" ifadelerinden size uygun seçeneğin altındaki parantezin içine (X) işareti koyunuz.

DURUM	Bu sizce şiddet midir?		
	Şiddettir	Kararsız	Şiddet Değildir
1. Evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi	()	()	()
2. Evde, çocuğun sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi	()	()	()
3. Anne babanın çocuğunu başkalarıyla kıyaslaması	()	()	()
4. Evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması	()	()	()
5. Evde çocuğun görmezden gelinmesi	()	()	()
6. Evde çocuğa başkalarının yanında mahcup olup utanacağı şeylerin söylenmesi	()	()	()
7. Evde çocuğa hakaret edilmesi	()	()	()
8. Evde çocuğa yüksek sesle bağlanması	()	()	()
9. Evde çocuğa kötü isimler takılması	()	()	()
10. Evde çocuğun dövülmesi	()	()	()
11. Evde çocuğun itilip/kalması	()	()	()
12. Evde çocuğa bir şeyler fırlatılması	()	()	()
13. Okulda, bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması	()	()	()
14. Okulda diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması	()	()	()
15. Okuldaki diğer çocukların bir çocuk hakkında aslı olmayan hikâyeler uydurması	()	()	()
16. Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa kötü isimler takması	()	()	()
17. Okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi	()	()	()
18. Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa küfür etmesi	()	()	()
19. Okuldaki diğer çocukların bir çocuğun eşyalarını kırıp parçalaması	()	()	()
20. Okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi	()	()	()
21. Okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi	()	()	()
22. Okulda öğretmenin bir çocuğun kulağını çekmesi	()	()	()
23. Okulda öğretmenin bir çocuğa isim takması	()	()	()
24. Okulda öğretmenin bir çocuğa hakaret etmesi	()	()	()

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DURUM	Bu sizce şiddet midir?		
	Şiddettir	Kararsızım	Şiddet Değildir
25. Okulda öğretmenin bir çocuğa bağırması	()	()	()
26. Okulda, öğretmenin bir çocuğu dövmesi	()	()	()
27. Kantinde bir çocuğun arkadaşları/akranları tarafından itilip/çekıştırılması	()	()	()
28. Servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması	()	()	()
29. Okul çevresinde bir çocuğun tehdit edilmesi	()	()	()
30. Okul çevresinde bir çocuğa küfür edilmesi	()	()	()
31. Okul çevresinde bir çocuğa hakaret edilmesi	()	()	()
32. Okul çevresinde bir çocuğa vurulması	()	()	()
33. Okul çevresinde bir çocuğun itilip çekıştırılması	()	()	()
34. Okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi	()	()	()
35. Bir çocuğun fotoğraf ya da kaydının cep telefonuyla izin alınması	()	()	()
36. Bir çocuğa Facebook gibi sosyal medya araçlarında hakaret edilmesi	()	()	()
37. Sosyal medyada bir çocuğun resimlerine montaj yapılması	()	()	()
38. Sosyal medyada bir çocuğun adına sahte hesap açılması	()	()	()
39. Bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi	()	()	()
40. İnternette bir çocuk hakkında söylentiler çıkarılması	()	()	()

ŞİDDET ALGISI ANKETİ YÖNERGESİ (ÖĞRENCİ)

KULLANIM AMACI: Öğrencinin evde, okulda, okul çevresinde ve internet ortamında maruz kalınabilecek davranışlardan hangilerini şiddet olarak algıladığını ve şiddet ile ilgili farkındalık düzeylerini belirlemek amacıyla kullanılır. Bireysel veya grupla uygulanabilir. İzleme değerlendirme çalışmalarında ön test-son test aracı olarak kullanılabilir.

UYGULAYICI: Rehberlik öğretmeni veya okul rehberlik programı dahilinde sınıf/şube rehber öğretmenleri tarafından uygulanır.

HEDEF KİTLE: 4. sınıf dahil olmak üzere ortaokul ve ortaöğretim kademesindeki tüm öğrencilere uygulanabilir.

UYGULAMA SÜRECİ: Grup uygulamalarında anket öğrencilere dağıtılır, maddelerin üzerindeki yönerge okunur ve öğrencilerin anketi doldurması istenir. Bireysel uygulamalar rehberlik öğretmeni tarafından rehberlik servisinde yapılır.

DEĞERLENDİRME VE YORUMLAMA

Şiddet algısı ev, okul, okul çevresi ve elektronik ortam olmak üzere dört boyutta ele alınmıştır.

Ev ortamı boyutu 1-12 arası,

Okul ortamı boyutu 13-27 arası,

Okul çevresi boyutu 28-34 arası,

Elektronik ortam boyutu 35-40 arası maddeleri içermektedir.

Değerlendirme sonucunda öğrencilerin her boyutla ilgili olarak işaretlediği seçenekler dikkate alınır. "Kararsızım" ve "Şiddet değildir" seçeneklerini işaretleyen öğrencilerin önceden şiddete maruz kalmış olma ihtimalleri veya gelecekte şiddete maruz kaldığında bunun farkında olmama riski taşıdığından düşünülmelidir. Ayrıca bu öğrencilerin şiddet olarak algılamadıkları şiddet türlerini gelecekte uygulayabilecekleri de göz önünde bulundurulmalıdır. Bu kapsamda şiddet türleri, şiddete maruz kaldığında yardım alabileceği kişi ve kurumlar hakkında bilgi verici çalışmalar yapılır. Şiddete karşı kendini koruma becerileri kazandırılır.

Öğrencilerin şiddeti algısı ile algıladıkları şiddete maruz kalma düzeyleri birlikte değerlendirilmek istendiğinde Şiddet Sıklığı Anketi ile eş zamanlı kullanılabilir.

Bu çalışmalar için <http://siddetinonlenmesi.meb.gov.tr/> linkinde yer alan Proje Çıktıları başlığında "Rehberlik Faaliyetleri", "Model Okul Çalışmaları", "Farkındalık Çalışmaları", "Görünürlük Çalışmaları" bölümlerindeki dokümanlardan yararlanılabilir.

EK-2 ARASTIRMA İZİNİ

T.C.
AKSARAY VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-89792049-160.01.01-66066838
Konu : Anket

16.12.2022

..... KAYMAKAMLIĞINA
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)
..... MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 14/12/2022 tarih ve 65873945 sayılı onay.

Aksaray Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğünce hazırlanan "Öğrenci Şiddet Algısı" ile ilgili anket hakkındaki Valilik Makamının ilgi onayı ve ekleri ilişikte gönderilmiştir. Bilgilerinizi ve söz konusu anketin yazıda belirtilen linkten, ilgili öğrencilere 30/12/2022 tarihine kadar doldurtulmasının sağlanması hususunda; Gereğini rica ederim.

Hacı Ömer KARTAL
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Eki: Onay v ekleri

Dağıtım :
- 7 İlçe Kaymakamlığına
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)
- Merkez ve Merkeze Bağlı Resmî-Özel Ortaokul-Lise Müdürlüklerine.
-Aksaray Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğüne.

Bu belge gıvseli elektronik inza ile incoalanmıştır.

Adres : İl Millî Eğitim Müdürlüğü Yeni Sanayi Mah. E-90 Bulv. No:47
Valilik Ek 3 Nolu Hizmet Binası
Telefon No : 0 (382) 213 68 40
E-Posta: rehberlik5@msb.gov.tr

Belge Doğrulama Adresi : <http://www.turkiye.gov.tr/msb-abya>
Bilgi için: Ayşe ÇÖĞÜL
Uzman : İktis Hizmetleri
Faks:3822136814
İnternet Adresi: <http://aksaray.msb.gov.tr/>

T.C.
AKSARAY VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-89792049-160.01.01-65873945
Konu : Anket

14/12/2022

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) 09/11/2022 tarih ve 63201536 sayılı yazımız.
b) 13/12/2022 tarih ve 65697445 sayılı yazı.

İlimiz Aksaray Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğümün ilgi (b) yazısında; Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları, Faaliyet Planı/İş Takvimi konulu ilgi (a) yazı ekinde "Öğrencilerin Şiddet Algısı" konusunda il düzeyinde bir araştırma gerçekleştirilmesi planlandığı, bu çalışmanın sorunlusu olarak Aksaray Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğümün belirlendiği, belirtilen çalışmanın gerçekleştirilmesi için İlimiz genelindeki ortaokul ve lise kademelerindeki öğrenciler tarafından doldurulmak üzere "<https://forms.gle/85LzPnk8XBsM6kFaA>" internet adresinde "Öğrenci Şiddet Algısı" anketi düzenlendiği, belirtilen araştırma için "<https://forms.gle/85LzPnk8XBsM6kFaA>" internet adresindeki "Öğrenci Şiddet Algısı" anketinin İlimiz genelindeki ortaokul ve lise öğrencilerine 30.12.2022 tarihine kadar doldurtulması için duyurumun yapılması istenilmektedir.

Bu nedenle; Aksaray Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğünce hazırlanan söz konusu anketin İlimiz genelindeki ortaokul ve lise öğrencilerine uygulanması, Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, olurlarınızı arz ederim.

Hacı Ömer KARTAL
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek: İlgi (a) ve (b) Yazı ve Ekleri

OLUR
14/12/2022

Şeyma POLAT BALAK
Vali a.
Vali Yardımcısı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : İl Millî Eğitim Müdürlüğü Yeni Sanayi Mah. E-90 Bulv. No:47
Valilik Ek 3 Nolu Hizmet Binası
Telefon No : 0 (382) 213 68 40
E-Posta: rehberlik@msb.gov.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/msb-abya>
İlgi için: Ayşe ÖZGÜL
Uzman : Büro Hizmetleri
İnternet Adresi: <http://aksaray.meb.gov.tr/> Faks:3822136814